

Regionálne Trampské Združenie - Pezinok

Malokarpatský občasník

ročník 2

3/2010

LODENICA GIDRA 2010

Rozlúčili sme sa s kamarátmi!

Kamarátky, kamaráti moji! Dňa 7.7.2010 Nás náhle opustil kamarát **Tibor BOTLO** odišiel do miest, odkiaľ niet návratu. Bol to vynikajúci hudobník a kamarát, na vandre chodil s S.T.O. Dunajský kormorán. Spomeňte si s nami na neho. Česť jeho pamiatke!

Ahoj

Kamarátky, kamaráti!

Oznamujem všetkým, smutnú správu navždy odišiel kamarát

Hurikán Bol vynikajúci kamarát, na vandre chodil s T. O. Mesačný jazdec -**Martin**. Spomeňte si s nami na neho. Česť jeho pamiatke. Posledná rozlúčka bola v piatok 6. augusta v dome smútku v Martine. *Ahoj Kaja*

10. augusta uplynul rok od banského nešťastia kde zahynulo dvadsať baníkov medzi ktorými boli aj naši kamaráti trampi **Boris „Pico“ Koprna** z T.O. Dakota a **Július „Jules“ Ujček** z T.O. Čierny jazdec. Pripomeňme si spomienkou na nich chvíľkou ticha!

*Nečakaná správa prišla z Austrálie, že náš karát **Milan „Blacha“ Rajčany T.O.***

Zlatý sup po dlhej a ťažkej chorobe dňa 11.8.2010 v skorých ranných hodinách Austrálskeho času odišiel na večný vander rozlúčka s ním bola 21.8.2010 v katolíckom cintoríne a contry klube ČSSR vo Warragambe.

Oznamujem všetkým, smutnú správu navždy odišiel kamarát jeden z největších znalců a hráčů starých či klasických trampských písní

Ivan Černý

ještě v noci hrál na potlachu a k nedělnímu ránu náhle zemřel. Tramping a osada Údolí Děsu jsou tak ochuzeny o další osobnost trampské kultúry a skromného vynikajícího kamaráda.

Nikdy nezapomeneme!

Kamaráti kamarátky smutná správa z Admirálskej lodenice sa rozniesla ako blesk v piatok 17. septembra sa odobral na večný vander vo veku 62 rokov kamarát

Marian „Sifón“ Kollár

z T.O. Santrope - Krokodíl

bol osobnosťou a členom osady od roku 1962 tiež jedným so zakladateľov T.O. Santrope- Krokodíl. Tramp, vodák, čundrák, krstný otec mnohých tramských osád, ktoré vznikali v tomto období člen lodenice Figaro, zakladateľ lodenice Admirál. Na sklonku svojho života trávil chvíle na osadnej

*chatke, neskôr jeho vlastnej. Rozlúčka s kamarátom bola 23. septembra 2010 v Bratislavskom krematóriu Na posledný vander sa prišli rozlúčiť kamaráti nielen z Ivanky pri Dunaji, Bratislavy, Feriby, z Pluhovej, Žilinskej, kamaráti z Trnavy, Pezinka, z celého Slovenska i ostatní nemenovaní z blízkeho okolia! **Spomíname!!!***

Čeť ich pamiatke!

Slnečné údolie.

V. pokračovanie

T.O. DIGGERS- 1966

Do obdobia vzniku(1967) nových malokarpatských tramských osád patrí aj T.O. DIGGERS, ktorá vznikla práve na prelome rokov 1966 a 1967, presný dátum vzniku tejto osady nevieme. Piaty kamaráti sa do roku 1966 stretávali v Slnečnom údolí a na Pezinskej Babe ako osada bez mena.

Stretnutia v Malých Karpatoch hlavne na Babe a Zochovej chate prinášali nové priateľstvá. Boli pozvaný kamaráti z Ivanky pri Dunaji (vtedy traja Putala, Ochmel a Frigo) na potlach osád Albatrosu a Santrope tu pochytili niekoľko zásad ne založenie a vyhlásenie osady čo je pravdepodobne aj datovanie tejto osady lebo na jar v roku 1967 boli na potlachu „u Rusa“ už ako osada Diggers - Putala, Ždrnko, Baran, Ochmel a neskôr aj Červík. Osadníci v tomto období navštevovali stredajšie sleziny na Kamzíku, Slamenej búde, u Patkoša, Maryše, Matúša či Helene. za účelom získať informácie o pripravovaných tramských potlachochoch a slezinách. Sleziny vtedy zväčša poriadali kamaráti STO Bratislava, ku ktorým sa neskôr po potlachochoch T.O. Manila a Zlatá líška aj pričlenili. Šerifom bol : † -. Janko „Putala“ Spusta.

Členovia: † - Vladimír „**Baran**“ Švec, † - Milan „**Ždrnko**“ Farkaš, Jozef „**Ochmel**“ Šurina a † - Štefan „**Červík**“ Diviak V roku 1968 sme sa zúčastnili spolu s viacerými pezinskými osadami (Tulaví vlci, Čierny bobor, Zlatý sup, Mexico, Skarabeus, Šelmi a iní kamaráti) rehabilitácie M.R. Štefánika na Bradle. Osada svoje zázemie mala trvale v Slnečnom údolí kde si svojpomocne postavila chatku, na ktorej po „útlme“ trampingu policajnými zložkami sa naďalej stretávali s kamarátmi z iných tramských osád.

Kamarát Frigo si založil novu osadu T.O. Mescalero ešte v roku 1967. Kamaráti Vlado, „**Baran**“ Švec, Janko „**Putala**“ Spusta, Štefan „**Červík**“ Diviak, Milan „**Ždrnko**“ Farkaš, naše rady už opustili. Kamarát Jozef „**Ochmel**“ Šurina je jediný žijúci člen tejto osady, ktorí rád príde medzi nás. Spomienkou na týchto kamarátov nám nedá spomenúť si aj na kamarátov z ulice, ktorí s touto osadou chodili či už ako bez mena alebo pod Diggersom. Osadníkmi neboli ale svojou prítomnosťou veselili kamarátov (spomenieme Pijavicu, Boba mnohí ho poznali aj pod prezývkou Čuvaj). Hlásil sa k nim aj pekár Cicka ako benjamínek, ale nikdy sa nestal členom osady či Čuča (tiež založil osadu T.O. Šelma spolu z Pijavicom). Cicka tragicky zahynul deň po Blatošlape v r. 2006 pádom zo strechy na Babe. Foto č.1. je bývalá chata T. O. Diggers stav 1969. Foto 2 je stav 2010.

Informácie o Tramskej osade poskytol kamarát Ochmel.

Pokračovanie v budúcom čísle - spracoval Lewis

PEZINSKÉ BANÍCTVO 2. Pezinské zlaté baníctvo v 18.-19. stor.

Pezinské baníctvo v 18.-19.storočí

(časť prvá)

O obnovu pezinského zlatého baníctva sa výraznou mierou zaslúžil penzionovaný bankský podnikateľ Jozef Entzler z Gelnice, ktorý sa po svojom penzionovaní presťahoval k dcére do Bratislavy a čoskoro po svojom príchode rozvinul bankské aktivity v malokarpatských horách. Už 15.4.1773 požiadal bankský súd v Novej Bani o oprávnenie na všetky kovy z istej starej banskej štôlni, ktorá sa nachádzala na území dnešnej Bratislavy - Rače. V nasledujúcich týždňoch podnikol rozsiahlu cestu po starých bankských dielach v Perneku, Kuchyni, Modre a Cajle a širšom okolí Pezinka. V žiadosti z 1.6.1773, ktorou Entzler žiadal bankský súd o povolenie ťažby v starých štôlniach sa medzi inými spomína aj nepomenovaná štôlna "in dem gebir Altstadt". Žiadosť o právo na túto štôľňu sa dá považovať za základ obnovenia pezinského zlatého baníctva. V nasledujúcich týždňoch požiada Entzler o právo na dedičnú štôľňu neznáameho mena.

Keď sa tak stalo Jozef Entzler založil ťažiarsky bankský podnik **"Spojené ťažiarstvo staromestkej sv. Marianna, Terézia, Trojkrálovej, Jozef, Barbora a Kristína štôlne"** so 128 a neskôr 150 bankskými podielmi (kuxami). Entzler nadviazal kontakty s vysokopostavenými osobami v okolí a zaviazal si ich darovaním 1-2 kuxov. Ďalšie kuxy predával po 500 zlatých rôznym záujemcom (medzi nimi aj rakúskej arcivojvodkyňi Marianne). 2 kuxy daroval na uzmierenie mestu Pezinok, ktoré mu zmluvou umožnilo vybudovať v mestských lesoch na Staromestskom potoku bankské jazero. Napriek tomuto sľubnému začiatku zostávalo koncom roku 1777 v majetku ťažiarstva ešte 53 nepredaných kuxov.

Na jeseň 1774 započal ťažobný podnik s opravou starých štôlní Trojkrálová, Marianna a Mária Terézia. Podľa správy bankského súdu v Novej Bani začalo v roku 1775 zmáhanie dedičnej štôlne Terézia, a ako najperspektívnejšia sa javila štôlna Marianna v ktorej blízkosti vyrýžovali dokonca viditeľné zlato. Podľa tej istej správy zamestnával Entzler v roku 1775, 55 baníkov (z toho 14 úkolových haviarov, 2 bankských tesárov, 17 pumpárov, 5 čističov rudy, 3 vozačov a 14 povrchových pracovníkov). Ešte v tom istom roku bolo na príkaz bankského majstra v Novej Bani v pezinských horách vykolíkováných 6 bankských mier 6 x 25.000 štvorcových siah (asi 770.000 m²) s ochrannými názvami Marianna, Terézia, Trojkrálová, Barbora, Kristína a Jozef. toto vykolíkovanie dalo ťažiarstvu reálny právny základ. Z roku 1778 máme prvú spoľahlivo zaevidovanú výrobu zlata, ktorá dosiahla 1267 gramov čistého zlata. To po odpočítaní mincovných zrážok a urbury predstavovalo výnos 1.354 florénov a 5 grajciarov. Prevádzkové náklady za rok 1778 však boli až 9.049 florénov a 19,5 grajciarov. Od obnovenia ťažby v roku 1773 do konca marca 1779 predstavovala celková strata sumu 59.044 florénov a 24,5 grajciarov. V tom čase prebiehala ťažba predovšetkým na starých výdobyvkach v severnej časti zlatonosného bankského územia.

Vzhľadom na to, že sa prvé roky obnovenej ťažby zlato ukazovali ako nádejné, ustanovil bankský súd v Novej Bani v roku 1777 akúsi expozitúru, ktorá bola o rok neskôr pretvorená na samostatnú Banskosúdnu substitúciu. Pezinská Banskosúdna substitúcia viedla bankskú agendu v širšom okolí Bratislavy a v častiach dnešného rakúskeho a maďarského územia. Bankskými substitútmi v Pezinku boli často krát významné osobnosti slovenského baníctva, ako bol napríklad kremnický bankský radca F.C.Hell.

V septembri 1779 sa najväčšia nádej vkladala do žily Terézia, ktorá bola hrubá až 90 cm a obsahovala dokonca viditeľné zlato. V nasledujúcich rokoch náklady čiastočne klesali a hodnota výroby stúpala (1780 - 2.559 florénov, 59 grošov), no aj tak bol ťažobný podnik naďalej v deficite.

Najzávažnejším problémom, ktorý zabraňoval využitiu kapacity baní na 100% bol trvalý nedostatok vody. Preto sa už v roku 1776 pristúpilo k výstavbe bankského jazera pod dedičnou štôľňou Jozef. Kapacita jazera po dokončení stačila na pohon 10 želiez po dobu 20 týždňov. Stupa bola umiestnená na západnej strane údolia, pod vyústením bočnej doliny Kreid (dnes známa skôr pod názvami Reisinger, resp. Huncokáre). Voda Staromestského potoka bola z jazera privádzana 750 metrov

dlhým viaduktom, ktorého pozostatky sú dodnes zreteľne viditeľné po pravej strane cesty do údolia (dnes vedie po ňom žltá turistická značka). Neskôr bola postavená ešte jedna stupa, asi o 100 metrov nižšie. Banský podnik bol neustále v hlbokom deficite a nepomáhalo mu ani povolenie na zvýšenú cenu zlata a striebra, ktoré banskému podniku vydala 25.8.1786 Dvorská komora pre mincovníctvo a baníctvo vo Viedni.

V rokoch 1789-1790 sa najrentabilnejšie naďalej javila ťažba v štôlni Marianna, kde sa dobývali dokonca dve zlatonosné žily - Plochá žila a Zvislá žila, ktoré sa navzájom križovali. V žilovine Plochej žily bolo dokonca vidieť zlaté zrnká. Zvislá žila bola smerom na sever od križovania s Plochou žilou už vydobytá, ale južnom smerom bola hrubá 5-6 cm a výdatne zlatonosná. V rokoch 1798-1799 vykázal banský podnik prvý krát celkový ročný zisk. Avšak v rokoch 1773-1801 bola vykázaná celová strata 69.626 zlatých. Koncom 18.storocia bola dočasne zastavená ťažba v štôlni Terézia pre príliš tvrdú horninu. Banský podnik sa snažil nepriaznivú ekonomickú situáciu zvrátiť čiastočným preorientovaním sa na ťažbu iných, hlavne antimónových rúd v oblasti dnešnej Cajly. V roku 1800 požiadalo ťažiarstvo MTJ o právo dedičnej štôlne na Dedičnú štôľňu Jozef, ktorá mala sledovať novoobjavenú zlatonosnú žilu, hrubú 20 cm. Prepodkladalo sa totiž, že ide o pokračovanie žily Terézia, no už po 35 metroch sa zistilo, že ide len o krátku paralelnú nadložnú žilu. V tom istom roku bola hodnota výroby vykázaná na 3.280 zlatých, no týmto rokom začína postupný úpadok ťažiarstva MTJ. V roku 1806 bola dočasne zastavená ťažba v štôlni Marianna, ktorú zatopila voda. Dolovalo sa iba v štôlni Jozef a aj to len s veľkými ťažkosťami.

V rokoch 1810 bola hodnota výroby vykázaná na 400 zlatých a o rok neskôr na 426 zlatých. V roku 1812 to bolo už len 170 zlatých. Túto hodnotu však vyprodukovala prevažne iná činnosť ako bola ťažba zlata. V roku 1811 dokonca nebolo vyťažené žiadne zlato a v roku 1812 len 210 g. Celkový banksúdne evidovaný deficit dosiahol v roku 1810 bol 99.925 zlatých. V roku 1806 bola dokonca zatvorená najvýnosnejšia štôľňa Marianna, ktorá však už bola vo veľkej miere vyťažená. V tom období však výrazne stúpol záujem viedenskej vlády o pezinské zlaté bane. Bol spôsobený predovšetkým neustálym poklesom hodnoty papierových peňazí a tiež rastúcou infláciou. Pezinský banksúdny substitút F. Fail zareagoval na tento záujem návrhom na uskutočnenie kutacích prác na zlato v terénoch Bratislava-Rača a Modra a súčasne na prevzatie pezinských zlatých baní do štátneho vlastníctva. Návrh bol postúpený do Banskej Štiavnice, kde ho posudzovali banský radcovia Reichetzer, Pribil a Hell, ktorí boli svojho času tiež banskými substitútmi v Pezinku. Predovšetkým kremnický banský radca F. C. Hell neodporúčal viedenskej vláde odkúpenie pezinských baní do štátneho vlastníctva z dôvodu takmer 80% vyťaženia vtedy známych ložiska zlata. Odporúčal však poskytnúť pezinskému ťažiarstvu MTJ pôžičku, resp. subvenciu na výskum nových nálezísk a taktiež plne odporúčal kutacie práce na zlato v oblasti Modra. V nasledujúcom období najväčšieho úpadku prechádzalo ťažiarstvo MTJ v niektorých obdobiach úplne na ťažbu antimónových rúd.

pokračovanie v budúcom čísle (Udô. M.muzeum)

Perla Posázaví a trampové III.

Nespornou autoritou, kterou respektovali, byla vyčouhlá, dvoumetrová postava vousatého trampa, který vyjel na svůj první vandr na Želivku k Čertovým dírákům v roce 1957 Ládi Svobody-Araba. Hráče na banjo a kytaru, výborného zpěváka, skladatele několika trampských písní - ledečského Matušky. Další z trampů, které jsem tady poznal byl K Kudrna-Pytlák, M. Škvor, a J. Nusko, který později založil skupinu Víkend. Arab, Bob, Bóďa s nimi jsem jezdil nejčastěji. Bóďa, skvělý kamarád, mladý umírá. Jezdíme ve třech plus tři kytary. Často jsme tábořili a hráli na rybníku

Řeka u Krucem- burku, na Seči, Velkém Dárku a Zlaté řece. Od poloviny šedesátých let až do srpna 1968 přestala represivní složka KSČ- trampy pronásledovat. V pří-rodě se objevila individua, která jako trampové vypadala, ale

neměla s nimi nic společného. Mnoho z nich kradlo. Zatímco

v padesátých letech jsme mohli v neděli nechat své věci na tábořišti a odjet do školy nebo zaměstnání, teď to již nešlo. V sobotu, až bychom se vrátili, neostal by tam ani kolík od stanu. To byly ty paradoxy. Ve městech na nás pořádala Veřejná

bezpečnost hony a venku nám staří policajti, pochůzkáři, naše věci hlídali. Na Želivce, kam jsem jezdil se svými kutnohorskými kamarády od roku 1957, to byl tatík Fogl. Dolnokralovičák, upocení v modré uniformě, s námi sedával, upíjel benešovskou desítku kterou jsme chladili v řece, potlachal a pokračoval v pochůzce. Myslím, že nás měl rád na rozdíl od těch, kteří nás prezentovali jako chuligány a nic o nás nevěděli. Ani to, že jsme jim šetřili práci. S vandaly a podobnými experty jsme rychle vyběhli. V těchto letech je opět povolen Junák. Ostravští kamarádi vydávají znovu časopis Tramp. L. Svoboda, B. Urban a M. Škvor pracují v Praze. Některé soboty jsou již volné a ak máme více času na vandry. V srpnu 68 přepadnou republiku gauneři v uniformách spojenců. Národ vyjde do ulic. Trampové v čele s Junáky a Sokoly. Láďa Svoboda s Pepou Pavelkou- Kulasem přežijí v Praze střelbu okupantů. Rok 1969. Jezdíme dál, nikdo neví co se bude dít a tak nás

nechávají na pokoji První. rok okupace. Národ jde do stávky. Pro-testují také ledečtí tram-pové, stejně jako rok předtím přežijí. Tentokrát, ale na ně nestřílejí okupanti. Sta-tečné lidi surově mlátí a střílí občané stejného národa. „Lidová“ milice opět v akci. Co to je za lidi? Je jasné, že nastanou zlé časy. Občané

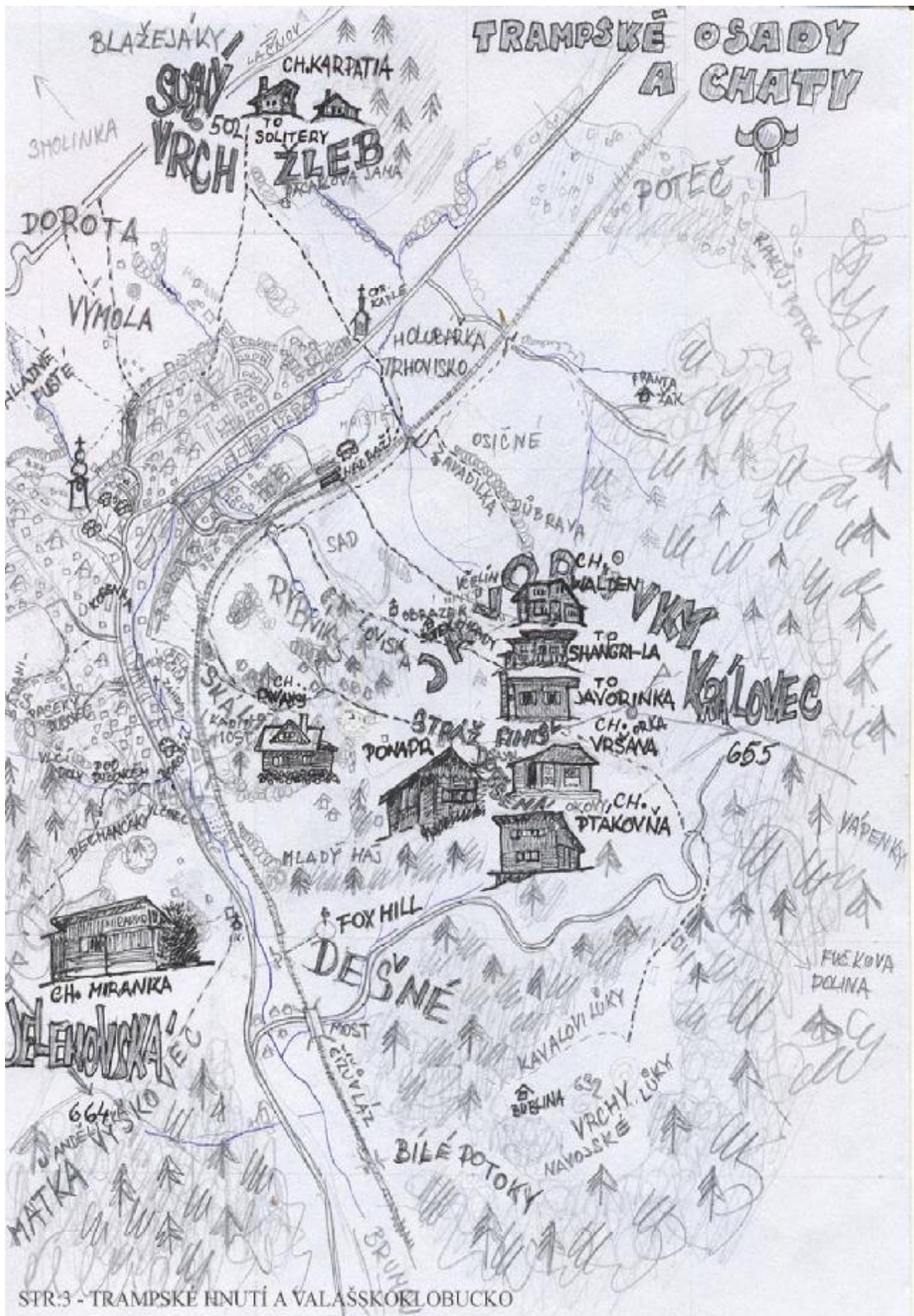
ze socialistického ráje opět emigrují. Trampové mezi nimi. V roce 1970 bylo jasno. Na věčné časy. KSČ pořádá prověrky ve svých řadách. Jestli po okupaci ještě nějaký tramp zůstal ve straně, musel býti ducha chabého. Komanč v řadách trampů v sedmdesátých letech byl práškač. V Ledči ubývá trampů. Z několika důvodů. Politická situace je pouze jednou z nich. Město pro svou

polohu bylo vždy centrem skautů, luftáků, turistů, vodáků a trampů. Nejkratší spojení na Želivku. Je nezvratné, že na Želivce bude přehrada. Odchodem trampů ztrácí kraj nejen oživení ale i tržby v místních hosp-odách. Přestává se hrát na Růžku, Sázavě, Centrále, Koželužně. Na Přemelovsku u Chaloupek, v Kožlí u Tůmů. Přestávají jezdit také místní trampové. Na potluchy jezdím většinou sám. Více trampů opět láká pozornost magického oka strážců pořádku. K jídlu si stačí vzít skývu chleba. Jelita rozdávají naši příznivci z LM. Láďa Svoboda se začíná v Praze věnovat tramské muzice. Začíná zpívat se známou skupinou OHIO, která se musí v době normalizace přejmenovat. Dají ji název PIVONKY, s kytkami to nemá nic společného. Pod starým názvem úspěšně vystupují na Portě. Další skupina se kterou zpívá je tramská skupina Veteráni. Ani v této skupině nenachází plné uplatnění a zakládá novou kapelu. Jsem častým účastníkem jejich vystoupení. Mohu potvrdit, že se tentokrát trefil. Skupina Bonanza je v pražské konkurenci velice úspěšná. Láďa Svoboda v ní nejen zpívá, ale ze začátku hraje na baskytaru. Když seženou dobrého basáka, věnuje se svému nástroji. Kytare a zpěvu. Skupina Bonanza vystupuje úspěšně s KTO a W. Matuškou v Radiopaláci, v Domě Barikádníků-populární Barče se skupinou: Schovanky, Červánek, Anonym. Pavel Koníček Doufejme, že konečně dokončí CD a budeme si ho moci poslechnout. Foto č. 1 Láďa Svoboda a Ohio v Nuslích u Juristů 1971. Foto č. 2 Láďa Svoboda a Veteráni v Malostranské Besedě. Foto č. 3 Bonanza v domě Barikádníků.

pokračovanie v budúcom čísle

Tramské hnutí a valašskokloboucko Jaroslav Šperling – Kejpr

Věnováno kamarádkám a kamarádům -- druhé pokračovanie

STR.3 - TRAMPSKÉ HNUTÍ A VALAŠSKOKLOBUCKO

VLIVY NA VZNIK TRAMPINGU PRVNÍ VANDROVNÍCI A OSÍDLOVÁNÍ AMERIKY

Okouzlení přírodou a tuláctvím zakusili tolikrát i nechtěně lidé, kteří odcházeli do světa na vandr. Hledali práci či přístřešek a na zimu se vraceli domů s výdělkem, nebo aspoň s novými zážitky či zkušenostmi. Někteří z nouze či touhy po něčem novém, lepším, odcházeli natrvalo. Také tak to asi bylo při dobývání amerického Západu a Severu. Davové šílenství, které vypuklo na jaře roku 1898, kdy až na čtyřicet tisíc lidí se vypravilo hledat na daleký sever, u hranic mezi Britskou Kolumbií a Aljaškou, zlato. Snad žádná doba nezanechala takový ohlas v literatuře i v životech lidí jako zlatá horečka na Yukonu. Obraz a život Indiánů, lovců, kovbojů a zlatokopů k nám přinesla hlavně záplava americké dobrodružné literatury a filmu. U zrodu trampingu asistovala především díla šestice amerických spisovatelů: Jamese Fenimora Coopera, Jamese Oliwera Curwoda, Zane Greye, Breta Harta, Jacka Londona, Henry Davida Thoreaua, Ernesta Thomsona Setona a také německého spisovatele Karla Maye. Knihy těchto autorů, jejichž úroveň je různá, nepůsobily na trampingu stejnou měrou. Ve všech však najdeme obraz drsné, nebezpečné, ale krásné přírody a silného nezdolného jedince - člověka nebo zvířete - který vzdoruje všem nástrahám divočiny.

Czarna Hańcza – 2010

Lackie 2010

Trasa splavu

Stary Folwark - Jazioro Wigry - Wioseczka - Podjezjovki - Buda Ruska - Wysoki Most - Studziany Las – Gulbín – Tartczysko - Głęboki Brod – Fracky- Okólek - Adamowe Łaczky - Łośki – Jalowi Róg - Mikaszowka - Jazioro Mikaszówek - Jazioro Mikaszewo - Jazioro Krzywe - Jazioro Paniewo - Gorczyca - Płaska - Sucha Rzeczka – Kanal Augustowski - Studzienicznie - Czarny Bród - Jazioro Biale Augustowskie - Augustów.

TURISTICKÝ SPRIEVODCA: Czarna Hańcza a Augustowski kanál

Czarna Hańcza je jedným z prítokov Niemna, so začiatkom v blízkosti Wizajny. Je 141,7 km dlhá (v Poľsku, 107,8 km). Je najznámejšou turistickou vodnou trasou v Poľsku.

Má dve rozdielne časti. Prvá je medzi dvoma jazerami: Wigry a Hańcza – čo je najhlbšie jazero v oblasti Mazúrskych jazier (108,5 m). Úsek je dlhý 47 km a na niektorých miestach voda klesá až o 4%. Tu je v plytkej vode na jar veľa prekážok. Jazero Wigry má 2 187 ha je súčasťou národného parku - Wigierski Park Narodowy. Czarna Hańcza za jazerom Wigry je veľmi široká rieka, bez prekážok a s dostatkom vody v akékoľvek ročnej dobe. V obci Wigry stojí za to navštíviť starý kláštor s kostolom zo 17. storočia. No a za obcou Rygol Czarna Hańcza už prechádza cez hranice do Bieloruska. Od tohto bodu sa splavuje Augustowski kanál, postavený v rokoch 1824-1839 a je dlhý 80 km. Na ceste do Augustowa sa ide cez sedem stavidiel a je možné sledovať všetky hydrotechnické zariadenia z blízkej vzdialenosti. Koniec splavu je v Augustowe. Zo zaujímavostí obce možno spomenúť starú poštu z roku 1829 (ul Legionów) a výstavu o kanáli v miestnom múzeu. Augustowo sa môže pochváliť napríklad aj majstrovstvami Poľska v plávaní na hocičom. Mesto ležiace pri troch jazerách v Augustovskom pralese má štatút kúpeľov a priťahuje zdravou mikroklímou.

Spracovala Rendy

22.7.-23.7.2010 Bratislava – Starý Folwar

Pomaly sme sa začali schádzať na hlavnej stanici. Každý v očakávaní, ako to celé dopadne. Pyščík nám porozdával zelené tričká s nápisom Slovensko – Poľsko, Czarna Hańcza 2010. Ocenili aké boli pre nás užitočné. Čakali na vlak, ktorý prišiel s meškáním 20 min. Rozlúčili sme sa s kamarátmi, ktorí nám prišli dať „posledné ahoj“ – Jarka, Majo, Packa a Iti, zakývali sme im

a odovzdali sme sa osudu. S príchodom do WARSZAWY, naše meškanie sa zvýšilo na 1 hod, takže prípoj do Suwalki sme nestihli. Ďalším spojom - cez BYALYSTOK sme do SUWALKI dorazili o 17:00 hod a už žiaden spoj do Starého

Folwarku nebol. Šaman vybavil exkluzívny odvoz taxíkom až do kempu. Tam nás už čakal Palo s Maťom, Klačko a Ivan s Majkou, ktorí prišli Mazdou – sprievodným vozidlom. Postavili sme stany. Medzitým rozbalili gril a začali grilovať kuriatka – padli vhod po takej úmornej ceste. Únava všetkých

Prvý tábor: Starý Folwark

nás zmohla a uložila spať. Len Klačko s Edom (Američan) v družnom rozhovore čakali Gulu, Lewisa, Milana (Am.) a Ruda. O 04:15. hod. dorazili aj oni. Po krátkom podaní hlásenia a priebehu cesty všetci zaľahli.

24.7.2010 Starý Folwar – Buda Ruska

Po pooblizovaní si prstov po grilovaných kurencoch, ktoré nám Klačko ešte ráno pripravil sme nádherný prístav plný plachetníc v Starom Folwarku o 10:30 opustili. Nasadli sme do člnov a vyrazili sme po jazere Wigry, lebo sme si chceli pozrieť kláštor z 17. storočia, ktorý sa nachádza na tomto poloostrove. Mnohí by

Druhý tábor : Buda Ruska

však mohli potvrdiť, že to nebolo jazero, ale ozajstné more, lebo sme museli prekonať vlny, ktoré poniektorým pripravili mokré chvíľky. Lewis so Singsingom po prvý krát skúšali teplotu vody už pri móle za kláštorom, potom

ju ešte raz skontrolovali „na mori“ vlny boli už takmer neprekonateľné. My ostatní - šťastlivo suchí - sme čakali v rákosí. Keď sa ani po vyše hodine neobjavili, prvá záchranná čata - Horvi s Palinom, sa ich vybrali pohľadať. Ako prví zachránení boli Gula s Karfom. tí potopili čln v strede „mora“- vraj tretia vlna bola kritická - a zvyšok cesty sčasti preplávali, alebo prekráčali po dne popri rákosí ako „ninja korytnačky“. Druhú záchrannú čatu tvorili traja „Američania“. Vrátili sa pre zvyšných stroskotancov - Slezi, ktorá šla sama v lodi a tiež Klačka, ktorého seklo v krížoch s Johanom - a pomohli im dostať sa na suchú zem, zatiaľ čo sme relaxovali v závetrí a obdivovali vodnú scenériu a v pozadí sa týčiaci kláštor.

Keď už sme boli tak zafúkaní, že sme mali pocit, že bližšia cesta ku kláštoru bude cez rákosie ako po jazere, vrátili sa „šamanovi mladí“ a oznámili nám, že zvyšné posádky sú zachránené, tak sme sa pobrali vodnou cestou ku kláštoru. Cesta nebola značená, samozrejme že sme poblúdili a pri kláštorom móle sme urobili prieskum. Našich sme však nenašli a keďže nás tlačil čas, oželeli sme prehliadku kláštora Camedolite a odbočili sme z jazera Wigri okolo poloostrova Czerwony Folwark do jazera Postaw a odtiaľ priamo do Czanej Hańcze, ktorá nás priviedla až do prvého táboriska. Cestou sme

Druhý tábor : Buda Ruska – spoločné foto

míňali „rybársku výstavu“ s ponukou pečených rýb, lekná a kačice, dokonca sme zbadali na brehu aj stádo krásnych gaštanových koní. Aj originálna

architektúra domčekov sa pekne odrážala vo vodných zrkadlách– proste bolo čo „práskať“. Celou cestou nám vietor fúkal priamo do tváre, a tak okrem presileného ukazováka (na spúšti) mali čo robiť hlavne naše svaly. Tí, ktorí boli prvý krát na vode prežili „krstom ohňom“. Obed s krátkou obednou siestou nám opäť dodal elánu, ale Pri Mačkovej Rude sme už boli na konci svojich síl a nemali sme žiadny kontakt na ostatných, ktorí si to skrátili cez kláštor po zemi. Pomohla SMS (vivat Orange!) – a my sme zistili, že sme 1km od nášho nového táboriska Buda Ruska. Nevieam, či tú vzdialenosť správne odhadli, alebo my sme už boli príliš vyčerpaní, lebo kým sme na brehu zbadali červenú Mazdu a zelené tričko, zdalo sa nám, že to bolo viac. Chalani medzitým zistili, že na okolí nie je žiaden obchod, tak najväčší hladoši sa vyviezli do najbližšej civilizácie najesť sa a na pivo. Ten večer do táboriska ešte dorazili ďalšie partie Poliakov, a tak Gula s Lantalom nadväzovali vo vode s priateľské medzinárodné vzťahy – skákali do vody a špliechali na Poľky. Bol skoro spln a v táborisku bolo do polnoci veselo, lebo Poliaci pekne hrali na gitare a spievali.

Hrzavý:

Ráno som sa nadýchol, dal kamarátom ahoj a vyrazil som na cestu okolo jazera Wirgie ku kláštoru Camedolite zo 17. storočia. Celý som si ho poobzeral, nevynechal som ani nádhernú vyhlíadku z veže do okolia jazera Wigry. Potom som sa pobral okolo jazera po rovine smerom na Mačkovu rudu a odtiaľ po usmernení až na Buda Ruska.

KLÁŠTOR CAMEDOLITE sa malebne vypína na kopci nad jazerom Wigry, ktorého okolie bolo obľúbeným loveckým revírom poľských kráľov. V r.1667 si kráľ John Casimir prenajal ostrov s budovami i lesom a rozhodol sa tam postaviť kontemplatívny kláštor. V nasledujúcom roku dorazil Kameduli a založil si tam svoje sídlo. Postavil z

Kláštor Camedolite

dreva kaplnku, kostol a potrebné hospodárske budovy, ktoré však pri požiari v r.1671 všetky zhoreli. V r 1694 Kameduli opäť začal s výstavbou veľkého kláštorného komplexu, tentokrát z tehál. Ostrov obohnal vysokou hrádzou a vybudoval dve terasy v nadmorskej výške 11 a 16 m nm. Vo vnútri areálu postavil kostol, 12 domov pre pustovníkov, prefektár, kaplnku, kancelskú vežu s hodinami, dom Porter a iné budovy. Dominantou tohto komplexu je barokový kostol, postavený v tvare kríža, s dvomi kupolovitými vežami. Vo vnútri kostola sa nachádza 9 oltárov z polovice 18.st. Hlavný oltár a dva vedľajšie sú zo zlatého duba. V tretej kaplnku na pravej strane oltára je krásna majolika. V r.1796 pruské úrady kláštor a celý jeho majetok skonfiškovali a mnísi sa museli vysťahovať do Bielany blízko Varšavy. Neskôr v r. 1800 bol objekt vrátený Wigerskému biskupstvu, časť diecézy bola prevedená na Sejny a kostol sa stal farským. Od tej doby začalo postupné ochudobnenia a ničenia objektu, veľké škody narobila aj vojna. S rekonštrukciou objektu a posilňovanie oporných múrov sa začalo už prvých povojnových rokoch.

V súčasnosti je kostol prístupný verejnosti. V jeho podzemí je pochovaný biskup Wigry a prominentný kazateľ, Fr. Francis Karpowicz a tiež starí mnísi kláštora. EREM je prestavaný a ostatné objekty sú používané ako rekreačné stredisko. (<http://mazury.info.pl/atrakcje/wigry/index.html>)

Splav do druhého tábora tiež nebol bez prania

Pokračovanie v budúcom

© Regionálne trampske združenie – Pezinok 2009, www.rtzpezinok.tym.sk výber webových stránok pre potrebu združenia.
Spolupracovali kamaráti : Gula, Rendy, Lewis, Lackie, Frenky (ahojahoj), Ud'ó, Kejpr a ďalší.
Predpokladaná uzávierka budúceho čísla 30.11.2010.
kontakt: joseph.j@atlas.sk, joseph@zoznam.sk, sikula.marek@gmail.com